

1-269/13/19

2019 JÚL 12

2019 JÚN 12
melléklet

Előadó:

Szabó Róza

Budapest XII. kerület Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat
Elnök

A Képviselő-testület nyilvános ülésének anyaga.

Előterjesztés

a XII. kerületi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete ülésére

Tárgy: „Kömlösi családnevek” című monográfia magyar nyelvű fordításának és kiadásának támogatása.

Tisztelt Képviselő-testület!

2017-ben jelent meg a Szlovák Kutató Intézet többszerzős ismeretterjesztő monográfiája. Ez újabb darabja a szlovák gyökerű lakossággal rendelkező, magyarországi falvak és városok személyneveit bemutató sorozatnak.

Tótkomlóst, miután az eredeti települést az oszmán törökök elpusztították, felső magyarországi szlovákok telepítették be újra 1746. körül. A szlovák telepeseket a kiváló termőföld, a gyéren lakott vidék, a több éves adómentesség és a vallásszabadság vonzotta ide, és tették virágzó településsé.

A könyv bemutatása mind a Szlovák Kulturális Intézetben, mind Tótkomlóson nagy sikerrel megtörtént. Közérdeklődés váltotta ki a monográfia magyar nyelvű megjelentetésének igényét, melyet támogat a Fővárosi Szlovák Nemzetiség Önkormányzat, a III. és VI. kerületi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat valamint a Tótkomlós Barátainak Köre Egyesület is.

A könyv tudományos alapossággal nyomon követi azt hogy „honnan jöttek, hová kerültek.” Számba veszi a családnevek keletkezését, alakulását, a felső magyarországi (Árva, Hont, Zólyomi, Gömöri, Szepesi megyék 30 településéről származó Bacovszki, Domanovszki, Gyivicsány, Lestyán, Lomjanszki, Mítnyan, Moravszki, Tomasovszki, Závada stb.) családnevű érkezőket. Dél-Szlovákia egyes településein ugyanolyan családneveket találtak, mint Tótkomlóson. Részletesen ismerteti az újratelepítés folyamatát, felsorolva a családneveket a letelepedési hullámok szerinti bontásban.

A kiinduló adatbázis 1409 családnevet tartalmaz, amelyeket a szerzők keletkezési motivációk szerint az alábbi alcsoportokba soroltak:

- származás szerinti családnevek, ezeket a földrajzi nevek motiválták,
- etnikai vagy nemzeti nevekből jöttek létre,
- foglalkozás, társadalmi helyzet szerinti családnevek,
- rokoni kapcsolatok, keresztnevekből származó telepések.

A családnevek nyelvi, társadalmi, kulturális, történelmi jelenségek is egyben, mesterségekre, foglalkozásokra utalnak, melyeket a kömlösiak műveltek, de utalnak érdeklődési köreikre, keresztnevekre, rokoni kapcsolatokra, társadalmi helyzetükre, tulajdonságaikra.

A kömlösi családnevek elemzései további nyelvtudományi, néprajzi, szociológiai, kultúrológiai kutatások alapjául szolgálhatnak, hozzájárulhatnak a szlovák hagyományok, a szlovák nyelv újraéledéséhez nemcsak Tótkomlóson, hanem Magyarországon más szlovák nyelvi enklávéiban.

Figyelemre méltó, hogy ki a monográfia kiadója: a romániai Nagylakon Ivan Kraskó. Az a Nagylak, mely szimbolikusan arról tanúskodik, hogy 1801 és 1802-ben Nagylakot Tótkomlósról áttelepültek népesítették be.

Javasolom, hogy a könyv magyar nyelvű kiadásához 100 000 forinttal járuljunk hozzá.

Határozati javaslat:

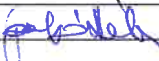

A Budapest XII. kerület Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat egyetért azzal, hogy a „Komlói családnevek” magyar nyelvű monográfia fordítási, kiadási költségeihez 100 000 forinttal hozzájárul.

(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2019. június 11.

Hrivnák Mihály
elnök

Az 1./2019. polgármesteri-jegyzői együttes utasítás alapján az előterjesztést előkészítette, véleményezte:

Név	Beosztás	Aláírás
Szabó Réka	előkészítő ügyintéző	
Kiss Tünde	előkészítő iroda vezetője	
Vasas Erika	gazdasági vezető	
dr. Schrammné dr. Jónai Zsuzsanna	jegyzői referens	